

N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 3 maj 1898, kl. 2 e. m

*Memorial, angående anslag till en byggnad för riksbankens kontor
i Kalmar.*

Styrelsen för riksbankens afdelningskontor i Kalmar har i en till fullmäktige i riksbanken stäld skrifvelse af den 16 sistlidne april gjort framställning om anslag till en byggnad åt kontoret, hvilken framställning är af följande lydelse:

»Sedan nästlidna års Riksdag anvisat medel till inköp af föreslagen tomt för uppförande af nybyggnad för afdelningskontorets härstädes räkning, och denna tomt derefter förvärfvats med tillträdesrätt den 1 november innevarande år, har styrelsen låtit upprätta vidfogade alternativa ritningar och kostnadsförslag för åstadkommande af sådan byggnad.

Då det med afseende å den inköpta tomtens storlek och fördelaktiga läge ansetts önskvärdt och lämpligt att till platsen förlägga större byggnad, och styrelsen haft sig bekant, att kongl. post- och telegrafverken här äro i behof af ökadt utrymme och bättre lokaler än de nuvarande, samt till tomtens förvärfvande för sitt synnerligen billiga pris i viss mån bidragit den utsigt, Kalmar stad ansett sig hafva att få densamma väl och pryddligt bebyggd med större byggnad för samtliga sagda statsändamål, har styrelsen satt sig i förbindelse med de nämnda verken och med dem träffat aftal om förhyrning af de å ritningsförslaget angifna lokalerna till ett pris af, för postverket kronor 2,500 och för telegrafverket kronor 1,500. På samma gång styrelsen för sin del förordar detta större förslag med afseende å de fördelar, som genom dess realiserande och de särskilda verkens förläggande till samma

plats skulle beredas allmänheten, vidfogas äfven alternativ-förslag för riksbanken ensamt.

Såsom af de hosföljande kostnadsberäkningarna framgår, skulle utgifterna för en byggnad efter det förra förslaget uppgå till kronor 160,000 och efter det senare till kronor 85,000. För skilnaden mellan dessa båda belopp, eller kronor 75,000, erhålles enligt styrelsens åsigt skälig ränta genom den till kronor 4,000 uppgående hyresersättningen.

Det kan väl synas, som om, med afseende på det under senaste åren högst väsentligt ökade priset på åtskilliga byggnadsmaterialier, tiden för en nybyggnad nu vore mindre väl vald, men då tomten redan för sitt ändamål förvärfvats och man ej har någon garanti för lägre pris under kommande tider samt dertill kommer, att kontorets hyreskontrakt utgår den 1 oktober 1900, anser styrelsen, särskildt med afseende å den sist anmärkta omständigheten, det vara af synnerlig vigt, att byggnadsarbetet påbörjas omedelbart efter tillträdesdagen, på det att kontoret må beredas tillfälle att vid den nuvarande hyrestidens utgång genast inflytta i den nya lokalen.

Styrelsen får alltså vördsamt hemställa, att herrar fullmäktige behagade till innevarande års Riksdags bankoutskott ingå med framställning om beviljande af ett anslag af 160,000 kronor för uppförande af gemensam byggnad för riksbank, post, telegraf och rikstelefon i hufvudsaklig öfverensstämmelse med vidfogade ritningar och förslag.»

Med öfverlemnande af denna framställning hafva fullmäktige för egen del i skrifvelse den 21 i samma månad anfört och hemställt:

»Enligt bemyndigande af 1897 års Riksdag hafva fullmäktige inköpt tomt för riksbankslokal i Kalmar för ett belopp af 35,000 kronor.

Efter förhandlingar med styrelsen för kontoret i Kalmar hafva eskissritningar genom styrelsens försorg uppgjorts, alternativt med inrymmande af lokaler för posten samt telegraf och utan dylika. I afseende å det förra alternativet hafva fullmäktige satt sig i förbindelse med styrelserna för de ifrågavarande verken, hvilka i hufvudsak funnit de föreslagna lokalerna ändamålsenliga och tillkännagifvit sig önska förhyra desamma, i händelse byggnaden kommer till stånd. Fördelen af att i samma hus inrymma lokaler för post, telegraf och riksbankskontor har flera gånger inför Riksdagen blifvit framhållen, hvarför fullmäktige ej torde behöfva här vidare utreda dem.

Något fullt exakt kostnadsförslag har ännu ej kunnat uppgöras, enär dertill erforderliga fullständiga ritningar ej hunnit utarbetas, men approximativt är kostnaden beräknad till 160,000 kronor för det större förslaget och 85,000 kronor för det mindre, hvarvid dock bör erinras,

att fasadritningen, som endast förslagsvis bifogas, torde böra omarbetas i syfte af någon förenkling.

Skilnaden emellan kostnaderna i de olika fallen, 75,000 kronor, skulle motsvaras af beräknad hyra för de båda statsinstitutionerna, 4,000 kronor, hvilket belopp visserligen ej utgör mer än omkring 5,3 procent å kostnadssumman, men som i betraktande deraf, att det är fråga om utgift för svenska staten och hyresinkomst för riksbanken, torde få anses tillfyllestgörande.

Med afseende å hvad sålunda blifvit anfördt och med åberopande af styrelsens för kontoret i Kalmar härhos bilagda skrifvelse jemte åtföljande kostnadsberäkning och eskiss samt fasadritningar tillåta sig fullmäktige anhålla om bemyndigande att å den för riksbankens afdelningskontor i Kalmar inköpta tomt uppföra en byggnad af sten för en kostnad af högst 160,000 kronor för det fall, att aftal kommer att träffas med post- och telegrafverken om inrymmande deri af lokaler för dessa verk, men att i motsatt fall låta uppföra en hufvudsakligen för bankens egna behof afsedd byggnad för en kostnad af högst 85,000 kronor.»

Utskottet har tagit del af såväl förenämnda båda skrivelser som af de i dem åberopade alternativa kostnadsberäkningarna och eskissritningarna.

Hvad först angår frågan, hvilketdera af de båda alternativen — bankbyggnad ensamt jemte vissa bostadslägenheter eller en dylik byggnad, derutöfver, innehållande lokaler äfven åt post- och telegrafverken — bör föredragas, får utskottet erinra, hurusom bankoutskottet vid 1897 års riksdag stödde sin hemställan om bifall till framställt förslag om inköp för 35,000 kronor af den under n:o 85 A), B) och C) reglerade, staden Kalmar tillhöriga tomt, till hvilkens bebyggande nu begärts anslag, bland annat derpå, att tomtens för en bankbyggnad förmanliga läge vitsordats af personer, som kände förhållandena på platsen, samt att tomtens storlek (2,467,8 qvadratmeter = 27,994 qvadratfot) och beskaffenhet syntes möjliggöra dess användande äfven för andra statsändamål.

Med hänsyn härtill, och då, oafsedt de hyresbelopp, som från post- och telegrafverken kunna blifva att påräkna, sedan nöjaktiga aftal med dem träffats om upplåtande för deras behof af lokaler i byggnaden, det måste anses såsom en icke oväsentlig fördel för riksbanks-

kontoret sjelft, att ifrågavarande båda institutioner blifva inrymda i samma hus som kontoret, finner utskottet det vara lämpligt, att bankbyggnaden anordnas för inrymmande af lokaler äfven åt post- och telegrafverken.

Vidkommande derefter anslagsfrågan, hafva fullmäktige beräknat kostnaden för alternativet n:o 1 — bankbyggnad med lokaler äfven för post- och telegrafverken — till 160,000 kronor samt för alternativet n:o 2 — bankbyggnad ensamt — till 85,000 kronor.

För att kunna bedöma, huruvida dessa jemförelsevis betydliga anslagsbelopp må vara behöfliga, eller om icke en nedsättning skulle kunna göras utan uppoffring af byggnadernas ändamålsenlighet, har utskottet med biträde af sakkunnig närmare granskat de utskottet förelagda ritningarna och kostnadsberäkningarna. Härvid har utskottet, hvad först beträffar ritningarna, funnit fullmäktiges uttalande om dem, att de borde omarbetas i syfte af någon förenkling, vara fullt motiveradt af ritningarnas egen beskaffenhet. Vidtages den i utsigt ställda förenklingen, torde en icke oväsentlig besparing kunna göras.

Beträffande åter kostnadsberäkningarna, har det syns utskottet, att, oafsedt de nu mera rådande höga material- och arbetsprisen, hvilka naturligtvis böra beaktas, dessa beräkningar tilltagits allt för högt i en del ej obetydande poster, hvarjemte utskottet vill framhålla, att byggnadsarbetets utbudande till fri täflan utan tvifvel bör verka till nedbringande af kostnaderna.

Med hänsyn härtill anser sig utskottet hafva giltig anledning antaga, att anslag till belopp af 70,000 kronor för bankbyggnad ensamt och 140,000 kronor för dylik byggnad med lokaler äfven åt post- och telegrafverken skola visa sig vara tillräckliga; och får utskottet därför hemställa,

att Riksdagen må bemyndiga fullmäktige i riksbanken att, efter uppgörande af definitiva ritningar och ny kostnadsberäkning samt efter byggnadsarbetenas utbudande till fri täflan, låta å den för riksbankens afdelningskontor i Kalmar inköpta tomt uppföra *antingen* en byggnad af sten för en kostnad af högst 140,000 kronor, för den händelse att nöjaktiga aftal komma att träffas med post- och telegrafverken om inrymmande i byggnaden af lokaler för dessa verk, *eller ock*, om sådana aftal icke komma till stånd,

en hufvudsakligen för riksbankens egna behof afsedd stenbyggnad för en kostnad af högst 70,000 kronor.

Stockholm den 3 maj 1898.

På bankoutskottets vägnar:

G. H. SPENS.

Reservation

af herr grefve *Hamilton*.

Herrar *O. Almgren*, *Moberg* och *A. Hansson* i Solberga hafva icke deltagit i detta ärendes behandling inom utskottet.
